

ЗАКОН ЗА ФИЛМСКАТА ДЕЈНОСТ
(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/13, 18/14, 44/14, 129/15,
152/15, 39/16 и 11/18- Одлука на Уставниот суд на РМ, У.бр.64/2014 од 16.3.2016 год., објавена
во „Службен весник на РМ“ бр. 58/2016)

НЕОФИЦИЈАЛЕН КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се уредуваат вршењето на филмската дејност, основањето, работата, раководењето, управувањето, финансирањето, надзорот над работата и други прашања поврзани со работата на Агенцијата за филм на Република Македонија.

Општи одредби за филмска дејност

Член 2

Развојот, производството, промоцијата, дистрибуцијата и јавното прикажување на филмови се од јавен интерес за Република Македонија (во натамошниот текст: филмска дејност).

Член 3

(1) Република Македонија го поттикнува и го помага развојот на филмската дејност, особено преку:

- поддршка на развојот на филмската дејност,
- континуирана поддршка на производството на домашни филмови и поддршка на проекти од национален интерес во филмската дејност,
- создавање на поволни услови за развој на филмската инфраструктура,
- стимулативна фискална политика во областа на филмската дејност,
- стипендирање на дефицитарни кадри во областа на филмската дејност и
- организирана презентација на домашното филмско творештво на врвни меѓународни фестивали и манифестации.

(2) Единиците на локалната самоуправа во рамките на своите надлежности придонесуваат за развојот на филмската дејност на локално ниво, преку финансирање на проекти од областа на филмската дејност и преку основање на локални установи од областа на филмската дејност, согласно со закон.

Национален интерес во филмската дејност

Член 4

Национален интерес во филмската дејност во согласност со овој закон претставува:

- континуирана поддршка на производството на домашни филмови и поддршка на производството на други аудиовизуелни дела,
- поттикнување на создавањето на домашни сценарија,
- поттикнување на меѓународни филмски копродукции со странски продуценти согласно со ратификуваните меѓународни договори за оваа област,
- меѓународна промоција на филмското творештво преку учество на филмски фестивали и манифестации,
- поддршка на домашни фестивали од меѓународно значење,

- поддршка на развојот на кината во Република Македонија,
- поддршка на дистрибуцијата на филмови во Република Македонија и во странство,
- стручно и професионално усовршување кадри во областа на филмот,
- поттикнување на едукативни и образовни програми преку кои се унапредува филмската култура,
- заштита на публиката, особено на малолетната публика преку категоризација на филмовите што се дистрибуираат и јавно прикажуваат во Република Македонија,
- поддршка на членувањето на Република Македонија во меѓународни филмски организации и асоцијации и
- поддршка на издавање на книги и публикации за филмската дејност.

Стратегија за развој на филмската дејност

Член 5

(1) За утврдување на среднорочни развојни насоки за остварување на националниот интерес во филмската дејност, Владата на Република Македонија по предлог на Агенцијата за филм на Република Македонија, донесува Стратегија за развој на филмската дејност, за период од четири години (во натамошниот текст: Стратегија).

(2) Стратегијата содржи:

- цели и приоритети за развој на филмската дејност,
- организациски, административни и финансиски мерки за развој на филмската дејност,
- активности за поттикнување и поддршка на учеството на Република Македонија во програмите на Европската Унија и на другите меѓународни организации од оваа дејност и
- други прашања од интерес за развојот на филмската дејност во Република Македонија.

(3) Стратегијата содржи и Акциски план за реализација со дефинирани активности, носители на активности, мерки за реализација, индикатори за евалуација, рокови за реализација и извори на буџетски и вонбуџетски средства.

(4) Стратегијата се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Значење на одделни изрази во овој закон (поимник)

Член 6

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

- „филм“ е аудиовизуелно дело, како долгометражен игран филм, краткометражен игран филм, документарен и анимиран филм и друго аудиовизуелно дело, кое е уметнички и авторски израз без оглед на технологијата со која е создадено, подлогата на која е фиксирано и начинот на кој се прикажува, со исклучок на ТВ-филм и други ТВ-програми наменети за радиодифузно емитување.
- „производство на филм“ се креативни, организациски и финансиски активности за пренесување на филмското сценарио на подлога преку соодветна технологија.
- „завршување на филм“ се смета денот кога филмскиот продуцент ќе го достави првиот стандарден примерок на филмот до Агенцијата за филм на Република Македонија.
- „филмски продуцент“ е правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија за вршење на дејност производство на филмови како претежна дејност, кое ги презема иницијативата, организацијата, финансирањето и одговорноста за создавање, презентација и продажба на филм и кое им помага на режисерот и на филмската екипа во создавањето на филмот.
- „домашен филм“ е филм:

- чиј режисер и филмски продуцент се од Република Македонија и во кој учествуваат мнозинство автори, актери и други уметници и филмски работници од Република Македонија или
 - филм кој во 80% е финансиран со средства од Република Македонија или филм произведен од еден или повеќе филмски продуценти од Република Македонија, со најмалку еден автор од Република Македонија и со претежен дел на филмски работници од Република Македонија или
 - филм произведен во соработка со странски филмски продуценти во согласност со Европската конвенција за копродукција во кинематографијата.
- „копродукциски филм со малцински финансиски удел на Република Македонија“ е домашен филм во кој учеството на Република Македонија не може да биде повеќе од 20%, но не помалку од 10% од вкупните трошоци за производство на филмот.
- „филм од посебен интерес за Република Македонија“ е филм кој ја афирмира историјата на Македонија.
- проекти од национален интерес во филмската дејност кои се финансираат со средства од Буџетот на Република Македонија се:
1. проекти за производство на домашен долгометражен и краткометражен игран, документарен и анимиран филм и
 2. проекти за поддршка за пишување на домашни сценарија, за организирање на домашни фестивали и други филмски манифестации од меѓународен карактер, за дистрибуција на филмови, за развој на кината во Република Македонија, за киноприкажување на филмови, за стручно и професионално усовршување на кадри во областа на филмот, за развој на едукативни програми за унапредување на филмската култура, за поддршка на членството на Република Македонија во меѓународните филмски организации, за поддршка на производство на други аудиовизуелни дела и за поддршка на издавање на публикации од областа на филмската дејност.

II. ОСНОВАЊЕ И РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ФИЛМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Основање и правен статус на Агенцијата за филм на Република Македонија

Член 7

Заради поддршка, поттикнување и развој на филмската дејност, финансирање проекти од национален интерес за Република Македонија во филмската дејност, како и заради поддршка, презентирање и грижа за филмското творештво во Република Македонија, се основа Агенција за филм на Република Македонија (во натамошниот текст: Агенција).

Член 8

Работењето на Агенцијата се засновува врз следниве принципи:

- стручност,
- професионалност,
- транспарентност и
- отчетност и одговорност за работењето и за постигнатите резултати.

Член 9

(1) Агенцијата има својство на правно лице и е самостојна во својата работа.

(2) Агенцијата има Статут со кој се уредуваат знакот и името на Агенцијата, скратеното име, името за употреба во странство, седиштето, предметот и начинот на вршење на дејноста, организацијата на Агенцијата и други прашања од значење за работата на Агенцијата утврдени со овој закон.

(3) На Статутот на Агенцијата согласност дава Владата на Република Македонија.

(4) Агенцијата за својата работа одговара пред Владата на Република Македонија.

Надлежност на Агенцијата

Член 10

Агенцијата ги врши следниве работи:

- финансира проекти од национален интерес во филмската дејност,
- прибира средства за финансирање проекти од национален интерес во филмската дејност,
- ја предлага и ја спроведува стратегијата,
- го поттикнува развојот на домашни филмски сценарија,
- дава поддршка за реализација на меѓународни филмски копродукции во согласност со ратификуваните меѓународни договори за оваа област,
- остварува меѓународна соработка со институции, фестивали и други организации од филмската дејност и ја претставува Република Македонија на нив,
- врши активности за поттикнување на вложувањата во филмската дејност во Република Македонија во согласност со овој закон,
- соработува со здруженијата од областа на филмската дејност,
- води евиденција за филмски продуценти, филмски дистрибутери и киниприкажувачи во Република Македонија,
- води евиденција за снимените филмови што се финансирани со средства од Буџетот на Република Македонија,
- води евиденција за филмовите што се дистрибуираат во кината во Република Македонија,
- води евиденција за филмови што се снимаат во Република Македонија,
- врши контрола над наменското користење на средствата доделени од Агенцијата и еднаш годишно до Министерството за култура и до Владата на Република Македонија доставува годишен извештај за својата работа, со финансиски показатели и истиот го објавува на веб страницата на Агенцијата.

Средства за работа на Агенцијата

Член 11

(1) Средствата потребни за работа на Агенцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и од други извори утврдени со овој закон.

(2) Агенцијата стекнува средства и од:

- сопствени приходи од финансирање филмски проекти,
- вршење услуги од нејзина надлежност,
- соработка со меѓународни организации и институции,
- надоместоци на правни лица утврдени во овој закон,
- дотации, донации, спонзорства, подароци, завештанија и други извори утврдени со закон и
- приходи од управување со слободните парични средства на Агенцијата.

(3) Доколку со работата на Агенцијата се остваруваат поголеми приходи од расходите, тие ќе се користат само за работите од членовите 4 и 10 од овој закон за кои е основана Агенцијата.

Основи за определување надоместоци од правни лица

Член 12

(1) Надоместоците од член 11 став (2) алинеја (4) од овој закон, кои ги стекнува Агенцијата се:

- 0,9 % од приходот на телевизиските програмски сервиси на национално ниво,
- 0,9 % од приходот на телевизиските програмски сервиси на регионално ниво,
- 0,9 % од приходот на телевизиските програмски сервиси на локално ниво,
- 1% од приходот на операторите на јавните електронски комуникациски мрежи кои реемитуваат програмски сервиси на радиодифузерите,
- 1% од приходот на правните лица кои обезбедуваат пристап до интернет
- 5 % од приходот на правни лица кои вршат дејност киноприкажување на филмови и
- 2 % од приходот на правни лица кои вршат дејност дистрибуција, изнајмување или продажба на филмови.

(2) Надоместоците од ставот (1) алинеи 1 до 7 на овој член, правните лица ги пресметуваат од вкупниот годишен приход остварен во претходната година од дејноста која претставува основа за утврдување на надоместоците од ставот (1) алинеи 1 до 7 на овој член.

Постапка за уплаќање на надоместоците во Агенцијата

Член 13

(1) Правните лица кои имаат обврска за плаќање на надоместоците од членот 12 став (1) алинеи 1 до 7 од овој закон се должни до Агенцијата да достават податоци за остварени приходи од вршењето на дејностите од членот 12 став (1) алинеи 1 до 7 од овој закон до 15 март во тековната година за претходната година.

(2) Агенцијата по добиени податоци од правното лице за остварени приходи од вршењето на дејностите од членот 12 став (1) алинеи 1 до 7 од овој закон, еднаш годишно во март во тековната година за претходната година им издава решение за утврдување на висината на надоместоците.

(3) Доколку правните лица од член 12 став (1) алинеи од 1 до 7 од овој закон не ги достават податоците од член 13 став (1) од овој закон, до Агенцијата во рокот утврден во став (1) на овој член, висината на надоместокот ја утврдува Агенцијата врз основа на податоци добиени од Централниот регистар на Република Македонија за вкупниот годишен приход на правните лица од член 12 став (1) алинеи од 1 до 7 на овој закон, остварен во претходната година, за што им издава решение.

(4) Правните лица од членот 12 став (1) алинеи 1 до 7 од овој закон, во рок од 30 дена од добивањето на решението од ставот (2) на овој член, ги уплаќаат надоместоците на сметка на Агенцијата и во рок од пет дена доставуваат доказ до Агенцијата за извршената уплата.

(5) Правните лица од членот 12 став (1) алинеи 8 и 9 од овој закон надоместоците на месечна основа ги уплаќаат на Агенцијата до 15 во тековниот месец за претходниот месец.

(6) Правните лица од ставот (4) на овој член се должни да го достават доказот за извршена уплата на надоместоците до Агенцијата најдоцна до 15 во тековниот месец за претходниот месец.

(7) Доколку правните лица надоместоците од членот 12 став (1) од овој закон не ги уплатат на сметка на Агенцијата во рокот од ставот (3), односно во рокот од ставот (4) на овој член, Агенцијата против нив ќе поднесе тужба до надлежниот суд.

Органи на Агенцијата

Член 14

Органи на Агенцијата се директорот и Управниот одбор.

Директор на Агенцијата

Член 15

- (1) Со Агенцијата раководи директор.
- (2) Директорот на Агенцијата го именува и го разрешува Владата на Република Македонија.
- (3) За именување на директор се објавува јавен оглас во три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Македонија, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.
- (4) Директорот се именува со мандат од две години и може повторно да биде именуван само уште еден мандат.
- (5) За директор може да биде именувано лице кое ги исполнува следните услови:
 - 1) е државјанин на Република Македонија;
 - 2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 - 3) има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на филмот или на општествените науки или правен факултет со положен правосуден испит или економски факултет;
 - 4) има минимум пет години работно искуство во областа на филмот или правото или економијата;
 - 5) поседува еден од следните меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
 - ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
 - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво B2 (B2).

Член 16

- (1) Мандатот на директорот на Агенцијата му престанува по сила на закон во еден од следниве случаи:
 - на негово лично барање, односно оставка поднесена во писмена форма,
 - ако е осуден за кривично дело со правосилна судска пресуда со која е изречена казна затвор во траење од најмалку шест месеци,
 - ако кај него настанала трајна или привремена неспособност за непречено вршење на функцијата подолго од шест месеци или настанала смрт и
 - ако се стекне со услови за остварување пензија.
- (2) Директорот на Агенцијата може да биде разрешен од Владата на Република Македонија, пред истекот на мандатот за којшто е именуван, во еден од следниве случаи, ако:
 - не работи и постапува според закон, Статутот и актите на Агенцијата,
 - во рок од две години од денот на неговото именување Агенцијата не покаже програмски и финансиски резултати,
 - со своја несовесна и неправилна работа предизвика нарушување во вршењето на работите на Агенцијата и причини штета,
 - Агенцијата не ги прибира надоместоците од членот 12 од овој закон
 - не достави извештај согласно членот 19 став (1) од овој закон,
 - и по истекот на рокот определен во членот 19 ставови (2) и (3) од овој закон не ги отстрани недостатоците и/или во тој рок повторно има недостатоци во финасиското работење на Агенцијата и
 - Владата на Република Македонија не го усвои годишниот извештај на Агенцијата.

Член 17

(1) Ако мандатот на директорот е истечен или пред време е разрешен, Владата на Република Македонија ќе именува вршител на должноста директор.

(2) Вршителот на должноста директор има мандат до именувањето на нов директор, но не подолго од шест месеци.

Работа на директорот

Член 18

(1) Директорот на Агенцијата ги врши следниве работи:

- ја застапува Агенцијата и одговара за материјално-финансиското работење и за законитоста и економичноста на нејзината работа,
- ја раководи, организира, координира и контролира работата на Агенцијата во согласност со закон,
- ја предлага Стратегијата,
- на предлог на Советот од членот 22 од овој закон му предлага на Управниот одбор кои проекти да бидат прифатени, односно одбиени на конкурсите за финансирање на проекти од национален интерес во филмската дејност,
- е должен да презема мерки за навремено прибирање на средствата од надоместоците од членот 12 од овој закон и за средствата по основ на учество во добивка од членот 31 од овој закон;
- ги извршува одлуките на Управниот одбор,
- носи решенија, упатства, планови, програми и други акти за кои е овластен со закон,
- донесува акти и склучува договори во врска со остварувањето на правото за поврат на средства за поттикнување на вложувања во филмската дејност,
- ги предлага годишниот извештај за работа и завршната сметка на Агенцијата,
- донесува финансиски план за користење на средствата на Агенцијата,
- донесува акт за организација на Агенцијата и за систематизација на работните места во Агенцијата,
- донесува акти во врска со работниот однос на вработените,
- склучува договори со надворешни соработници и
- врши други работи утврдени со закон.

(2) За вршење на работи од надлежност на Агенцијата, директорот на Агенцијата формира филмски совет, именува рецензенти, советници и други надворешни соработници.

Член 19

(1) Директорот на Агенцијата е должен до Владата на Република Македонија на секои шест месеци да доставува извештај за работењето на Агенцијата.

(2) Ако од извештајот од ставот (1) на овој член се утврди недостаток во финансиското работење, односно ако се утврди дека надлежностите на Агенцијата не се спроведуваат согласно со динамиката и во рамките на средствата утврдени во финансискиот план на Агенцијата, директорот е должен да ги отстрани недостатоците во рок определен од Владата на Република Македонија, кој не може да биде подолг од шест месеци.

(3) Ако и по истекот на рокот од ставот (2) на овој член директорот не ги отстрани утврдените недостатоци и во тој период повторно има недостатоци во финансиското работење на Агенцијата, Владата на Република Македонија ќе го разреши директорот.

Член 20

(1) Со работата на Агенцијата управува Управен одбор чии претседател и членови ги именува и ги разрешува Владата на Република Македонија, со мандат од две години, а може повторно да бидат именувани само уште еден мандат.

(2) Управниот одбор на Агенцијата го сочинуваат претседател и четири члена од кои еден се именува од редот на истакнати поединци од областа на филмската дејност, еден на предлог на асоцијацијата на филмски здруженија од Република Македонија или Стопанската комора која ги застапува филмските продуценти, двајца од редот на дипломирани правници и еден од редот на дипломирани економисти.

(3) Претседателот и членовите на Управниот одбор на Агенцијата се именуваат врз принципот на стручност и компетентност и правична застапеност на заедниците во Република Македонија.

(4) Претседателот и членовите на Управниот одбор можат да бидат разрешени и пред истекот на мандатот, доколку:

- врз основа на ревизија, се утврди дека работат спротивно на закон,
- не доаѓаат трипати еднопруго на седници на Управниот одбор, а нивното отсуство не е оправдано,
- ако Агенцијата не ги прибира надоместоците од членот 12 од овој закон,
- ако Агенцијата не ја остварува надлежноста од членот 10 од овој закон за која е основана и
- ако Владата на Република Македонија не го усвои годишниот извештај на Агенцијата.

(5) На претседателот и на членовите на Управниот одбор на Агенцијата им следува паричен надомест што го определува Владата на Република Македонија со одлука, во зависност од бројот на одржани седници и нивното присуство на седниците.

Член 21

Управниот одбор на Агенцијата ги врши следниве работи:

- го донесува Статутот на Агенцијата,
- ги донесува одлуките за прифаќање или одбивање на проектите по конкурсите за финансирање на националниот интерес во филмската дејност,
- ги утврдува политиката и принципите за развој на Агенцијата,
- дава мислење по стратегијата,
- ја следи реализацијата на стратегијата,
- ја донесува завршната сметка на Агенцијата,
- го донесува годишниот извештај за работа на Агенцијата, на предлог од директорот на Агенцијата,
- го донесува деловникот за својата работа и
- врши други работи утврдени со закон и со Статутот.

Филмски совет

Член 22

(1) За вршење на стручни работи од надлежност на Агенцијата, како и за преземање на мерки за унапредување на филмската дејност, директорот на Агенцијата формира Филмски совет на Агенцијата (во натамошниот текст: Советот).

(2) Советот е составен од пет члена кои ги именува и разрешува директорот на Агенцијата од редот на истакнати поединци од областа на филмот и културата, со мандат од две години.

(3) Советот :

- учествува во подготовка на конкурсите за финансирање на проекти од национален интерес во филмската дејност од членот 25 од овој закон,
- му дава мислење на директорот на Агенцијата кои проекти доставени на конкурсите од членот 25 од овој закон треба да бидат прифатени, односно одбиени по конкурсот
- на предлог на финансискиот советник од членот 24 од овој закон, ако постои неусогласеност меѓу финансискиот план и оперативниот план со сценариото за проектите доставени на конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон, му предлага на директорот на Агенцијата проектите да ги врати на доработка,
- расправа за важни прашања од областа на филмската дејност.

Филмски рецензенти

Член 23

(1) За евалуација на проектите доставени на конкурсот од член 25 од овој закон, директорот на Агенцијата именува филмски рецензенти.

(2) Филмските рецензенти:

- ги читаат сценаријата доставени со проектите на конкурсот од членот 25 од овој закон,
- пишуваат рецензии за сценаријата,
- му предлагаат на Советот листа по приоритети на сценарија со предлог на проекти кои ги препорачуваат за поддршка од Агенцијата по конкурсите од членот 25 од овој член.

Финансиски советник

Член 24

(1) За оценка на финансиските и оперативните планови и буџетот на проектите по конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон, директорот на Агенцијата од редот на истакнати филмски продуценти именува еден или повеќе финансиски советници.

(2) Финансискиот советник се именува со мандат од една година.

(3) Финансискиот советник:

- го анализира и проверува финансискиот и оперативниот план и буџетот доставени со проектите на конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон,
- ја утврдува објективната усогласеност на финансискиот план и оперативниот план со сценариото и
- доставува предлог до Советот за износот на средства кои од Агенцијата треба да се доделат за финансирање на проектите доставени на конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон.

(4) Ако финансискиот советник утврди дека постои неусогласеност на финансискиот и оперативниот план со сценариото му предлага на Советот проектот доставен на конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон да го врати на доработка.

III. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТИ ОД НАЦИОНАЛЕН ИНТЕРЕС ВО ФИЛМСКАТА ДЕЈНОСТ

Конкурси за финансирање проекти

Член 25

(1) За финансирање на проекти за производство на долгометражен и краткометражен, играл, документарен и анимиран филм (во натамошниот текст: филмски проекти) Агенцијата во јануари во тековната година објавува конкурс кој трае во текот на целата година, а одлучува по доставените филмски проекти на конкурсот два пати годишно во април и во октомври во тековната година.

(2) За финансирање на проектите од член 6 алинеја 8 точка 2 на овој закон, Агенцијата во текот на годината објавува конкурси.

(3) Конкурсите од ставовите (1) и (2) на овој член се објавуваат во средствата за јавно информирање и на веб страницата на Агенцијата. Конкурсите се објавуваат најмалку во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(4) Конкурсите од ставовите (1) и (2) на овој член задолжително содржат:

- услови за учество на конкурсот,
- приоритети за финансирање на проекти од национален интерес во филмската дејност,
- критериуми за евалуација на проектите,
- висина на учеството на Агенцијата во финансирањето на проектите,
- начинот на користење на средствата за проекти што ќе бидат избрани на конкурсот и
- други релевантни информации за конкурсот.

Услови на конкурс за финансирање филмски проекти

Член 26

(1) На конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон може да конкурира филмски продуцент кој е регистриран во Централниот регистар на Република Македонија со претежна дејност – производство на филмови.

(2) Филмскиот продуцент до Агенцијата доставува барање со следнава документација:

- извод од Централниот регистар на Република Македонија за регистрирана дејност,
- потврда за обезбедено минимум сопствено учество во износ од 4 % од вкупниот буџет на филмскиот проект со исклучок на копродукциски филм со малцински финансиски удел во Република Македонија, каде минимумот на сопствено учество на филмскиот продуцент од Република Македонија е во износ од 4% од средствата добиени од Агенцијата,
- изјава дека ќе ги обезбеди другите финансиски средства предвидени во вкупниот буџет на филмскиот проект од други извори,
- изјава дека доколку на конкурсот добие средства од Агенцијата во износ повеќе од 50% од вкупниот буџет на филмскиот проект е согласен Агенцијата да има еднакви права во користењето на филмот што поблиску ќе се регулира со договорот од членот 35 од овој закон,
- изјава дека ги исполнил сите обврски кон Агенцијата, односно кон поранешната Национална установа Филмски фонд на Република Македонија – Скопје за други проекти финансирани со средства од Буџетот на Република Македонија,
- преддоговор за уредени авторски права со сценаристот и режисерот,
- оперативен и финансиски план за филмскиот проект и
- друга документација утврдена со конкурсот.

(3) Овластеното службено лице во Агенцијата кое ја води постапката е должно во рок од три дена од денот на приемот на барањето од став (2) на овој член, по службена должност да го прибави доказот за исполнетоста на условот од став (2) алинеја 1 на овој член од надлежениот јавен орган.

(4) Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој е побаран доказот од став (2) алинеја 1 на овој член, е должно истиот да го достави во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(5) За филмски проекти за производство на долготражен игран филм може да конкурира филмски продуцент кој ги исполнува и следниве услови:

- филмскиот продуцент да има снимено и јавно прикажано најмалку еден долгометражен игран филм со кој учествувал на најмалку два меѓународни фестивали што го потврдува со доставување на соодветна документација и
- режисерот да има снимено и јавно прикажано најмалку еден долгометражен игран филм со кој учествувал на најмалку два меѓународни фестивали што го потврдува со доставување на соодветна документација.

(6) За филмски проекти за производство на дебитантски долгометражен игран филм може да конкурира филмски продуцент кој ги исполнува и следниве услови:

- филмскиот продуцент да има снимено и јавно прикажано најмалку два краткометражни документарни или анимирани филмови со кои учествувал на најмалку два меѓународни фестивали што го потврдува со доставување на соодветна документација и
- режисерот да има снимено и јавно прикажано најмалку два краткометражни филмови со кои учествувал на најмалку два меѓународни фестивали што го потврдува со доставување на соодветна документација.

Критериуми за финансирање филмски проекти од национален интерес во филмската дејност

Член 27

(1) Финансирањето на филмски проекти од национален интерес во филмската дејност се врши врз основа на следниве основни критериуми:

- оригиналност, автентичност и квалитет на содржината на сценариото,
- успешноста на филмскиот продуцент со претходни филмови кои ги продуцирал, потврдена со учеството на домашни и на меѓународни филмски фестивали, бројот на гледачите во киносалите во Република Македонија, бројот на земјите во кои се дистрибуирани, продадени, односно прикажани филмовите и добиени меѓународни награди,
- успешноста на режисерот со претходни филмови кои ги режирал, потврдена со учеството на домашни и на меѓународни филмски фестивали, бројот на гледачите во киносалите во Република Македонија, бројот на земјите во кои се дистрибуирани, продадени, односно прикажани филмовите и добиени меѓународни награди и
- изводливост на филмскиот проект во однос на буџетот, сложеноста, планот и термините за снимање.

(2) Поблиските критериуми и мерилата за оцена на критериумите за финансирање на проекти од национален интерес во филмската дејност од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот за култура.

Мерила за утврдување на надоместоци

Член 28

(1) Финансирањето филмски проекти во делот на надоместоците за авторските и други хонорари, Агенцијата го врши според следниве мерила за:

- режисерот, најмногу до 7 % од средствата добиени од Агенцијата,
- продуцентот најмногу до 7 % од средствата добиени од Агенцијата,
- сценаристот, најмногу до 5 % од средствата добиени од Агенцијата,
- авторот на книжевното дело според кое е напишано сценариото, најмногу до 3 % од средствата добиени од Агенцијата,
- директорот на фотографијата, сценографот, костимографот, монтажерот, авторот на музиката, дизајнот на аудиото и ителот на главната улога и тоа најмногу до две главни улоги, најмногу до 3 % од средствата добиени од Агенцијата,

- носителите на други улоги, односно за други автори кои придонесуваат во филмот, најмногу до 2% од средствата добиени од Агенцијата и
- надоместоци за другите членови на филмската екипа најмногу до 1 % од средствата добиени од Агенцијата.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, мерилата од став (1) на овој член не се применуваат на копродукциски филм со малцински финансиски удел на Република Македонија и на филмски проекти кои на конкурсот за финансирање на филмски проекти од национален интерес на Агенцијата, добиле средства во износ помал од 5.000.000,00 денари.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, доколку режисерот односно носителите на главни улоги се добитници на една од наградите на Канскиот, Берлинскиот, Венецискиот и други меѓународно афирмирани филмски фестивали, може да им се признаат надоместоци за авторските и другите хонорари и повисоки од утврдените во ставот (1) на овој член, за што одлучува Управниот одбор на Агенцијата.

Висина на учеството на Агенцијата во финансирањето на филмски проекти

Член 29

(1) Агенцијата ќе учествува во финансирање на филмски проект со средства во висина до најмногу 70 % од вкупниот буџет на филмскиот проект, но не повеќе од 62.000.000,00 денари.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, Агенцијата ќе учествува во финансирањето на филмски проекти за дебитантски филм, со средства до најмногу 90% од вкупниот буџет на филмскиот проект, но не повеќе од 25.000.000,00 денари.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, во финансирање на филмски проект од посебен интерес за Република Македонија, Агенцијата ќе учествува со средства во висина до најмногу 90 % од вкупниот буџет на филмскиот проект, кои може да бидат и повеќе од 62.000.000,00 денари.

(4) Во средствата од ставовите (1), (2) и (3) на овој член се содржани и средствата наменети за маркетинг, промоција, дистрибуција и изработка на ДВД на филмот.

Постапка за одлучување по барања на конкурсот

Член 30

(1) Управниот одбор, на предлог на директорот, а по претходно мислење на Советот, донесува одлуки за прифаќање или одбивање на филмските проекти по конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон.

(2) Управниот одбор, на предлог на директорот, донесува одлуки за прифаќање или одбивање на проектите по конкурсите од членот 25 став (2) на овој закон.

(3) Одлуките од ставот (2) на овој член се донесуваат во рок од 60 дена од денот на завршувањето на конкурсите.

(4) Против одлуките од ставовите (1) и (2) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена до Државната комисијата за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(5) Жалбата не го одлага извршувањето на одлуките.

Учество на Агенцијата во добивката од филмот

Член 31

- (1) Агенцијата има право на дел од нето добивката на филмскиот продуцент, остварена од користењето на филмот и тоа во процент кој е во висина од 50 % од учеството на Агенцијата во финансирањето на филмот.
- (2) Учеството на Агенцијата во добивката од филмот се утврдува со договорот за финансирање на филмскиот проект.
- (3) Ако филмскиот продуцент во следните пет години, сметано од денот на премиерното прикажување на филмот, по пат на конкурс од Агенцијата добие средства за реализација на нов филмски проект Агенцијата, освен средствата добиени на конкурсот, ќе му ги додели и средствата од добивката од неговиот претходен филм што тој ги уплатил на сметка на Агенцијата во согласност со ставот (1) на овој член. По истекот на петте години, сметано од денот на премиерното прикажување на филмот, филмскиот продуцент нема право да ги користи овие средства, а Агенцијата ќе ги користи средствата за финансирање други проекти во согласност со овој закон.
- (4) Средствата од ставот (3) на овој член не влегуваат во износот на средства кои, во постапка пропишана со овој закон, на конкурс му се доделуваат на филмскиот продуцент за реализација на новиот филмски проект.
- (5) Доколку филмскиот продуцент во рок од 30 дена од усвојувањето на годишната завршна сметка во претходната година со која е утврдено дека остварил добивка од користењето на филмот, а средствата во износ утврден во ставот (1) на овој член не ги уплати на сметка на Агенцијата, тој нема право да учествува на конкурс на Агенцијата во наредните десет години.
- (6) Забраната од ставот (5) на овој член за учество на конкурс на Агенцијата се објавува на веб страницата на Агенцијата со соопштување на називот на филмскиот продуцент и името на основачот на правното лице.
- (7) Забраната се применува и за филмскиот продуцент каде како основач се јавува исто лице кое било основач на правното лице кое има добиено забрана од Агенцијата од ставот (6) на овој член.

Судир на интереси

Член 32

- (1) Директорот на Агенцијата, член на Советот, рецензентите, советниците и другите надворешни соработници, претседателот и членовите на Управниот одбор и вработен во Агенцијата не може да учествуваат на конкурс на Агенцијата, ниту да учествуваат во реализацијата на проект кој добил средства од Агенцијата.
- (2) Директорот на Агенцијата, член на Советот, рецензентите, советниците и другите надворешни соработници, претседателот и членовите на Управниот одбор и вработен во Агенцијата се должни да дадат писмена изјава со која под целосна материјална, морална и кривична одговорност изјавуваат дека немаат судир на интереси со поднесените барања.
- (3) Во случај на постоење судир на интереси, се применува Законот за спречување на судир на интереси.

Годишен извештај за работа на Агенцијата

Член 33

- (1) Годишниот извештај за работа на Агенцијата ги содржи проектите избрани на конкурсите од членот 25 ставови (1) и (2) од овој закон во претходната година, пренесените финансиски обврски за реализација на филмските проекти од претходните конкурси, како и средствата доделени за право на поврат на средства, за промоција и развој на филмската дејност во Република Македонија, за презентација на домашниот филм во земјава и во странство, за поддршка на развојот на дистрибуцијата на домашни филмови во Република Македонија и за поддршка на развојот на кината во Република Македонија.

(2) Управниот одбор на предлог на директорот на Агенцијата го донесува годишниот извештај најдоцна до крајот на март во тековната за претходната година.

(3) Годишниот извештај во рок од осум дена од денот на донесувањето се објавува на веб страницата на Агенцијата.

Предоговор за финансирање филмски проекти

Член 34

(1) Филмскиот продуцент чиј филмски проект е избран на конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон, откако до Агенцијата ќе достави договори за регулирани авторски права со сценаристот и со режисерот, склучува предоговор со директорот на Агенцијата за финансирање на филмскиот проект. Со предоговорот се регулираат правата и обврските за користење на средствата, намените за нивното користење и рокот за затварање на буџетот на филмскиот проект. Предоговорот се заверува кај нотар со својство на извршна исправа.

(2) Со склучувањето на предоговорот од ставот (1) на овој член, Агенцијата му исплаќа на филмскиот продуцент најмногу до 5% од средствата утврдени во одлуката од членот 30 став (1) од овој закон кои се наменети за развој на филмскиот проект и за активности за затворање на вкупниот буџет на филмскиот проект со средства од други домашни и меѓународни извори.

(3) Пред склучувањето на договорот од членот 35 од овој закон, филмскиот продуцент, во рокот утврден во предоговорот, до Агенцијата треба да достави:

- договори со други продуценти, правни и физички лица со кои потврдува дека ги обезбедил во целост средствата предвидени во буџетот за реализација на филмскиот проект и
- банкарска гаранција во висина од 25 % од износот на средствата кои се обезбедени од Агенцијата.

(4) Во случај да не ги достави договорите и банкарската гаранција од ставот (3) на овој член, во рокот предвиден со предоговорот, филмскиот продуцент е должен во рок од 60 дена на сметка на Агенцијата да ги врати средствата добиени со потпишувањето на предоговорот од ставот (2) на овој член.

(5) Доколку филмскиот продуцент во рокот од ставот (4) на овој член не ги врати средствата на сметка на Агенцијата, Агенцијата против него ќе поднесе тужба до надлежниот суд.

Договор за финансирање на филмски проекти

избрани на конкурс

Член 35

(1) Филмскиот продуцент, по доставувањето на договорите и банкарската гаранција од членот 34 став (3) од овој закон и финалниот буџет на филмот со дефинирано учество на сите копродуценти, со директорот на Агенцијата склучува договор за финансирање на филмскиот проект. Договорот се заверува кај нотар со својство на извршна исправа.

(2) Составен дел на договорот се финансискиот и оперативниот план за користење на средствата добиени од Агенцијата и од други извори.

(3) Со договорот од ставот (1) на овој член се утврдува:

- проектот за кој се доделуваат средствата,
- висината на доделените средства,
- вкупниот финален буџет на филмот,
- динамиката на исплата на средствата од Агенцијата,
- начинот на користење на средствата добиени од Агенцијата,

- учеството на Агенцијата во добивката од филмот сразмерно на вложените средства на Агенцијата,
- користењето на филмот без надомест за потребите на презентирање на културата на Република Македонија на меѓународни манифестации организирани од Агенцијата, Министерството за култура или од други државни органи,
- динамиката и рокот на реализирањето на проектот,
- доставувањето на наративни и финансиски извештаи по фази од реализација на филмскиот проект,
- висината на средствата за маркетинг и промоција на филмот,
- контролата на наменското користење на средствата,
- санкции за неисполнување на обврските од договорот,
- обврската за почитување на авторското право и сродните права и
- други прашања со кои се регулираат правата и обврските на договорните страни.

(4) На договорот од ставот (1) на овој член и на преддоговорот од членот 34 од овој закон, се применуваат прописите за облигационите односи на Република Македонија.

Член 36

(1) Филмските проекти прифатени на конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон во тековната година треба да се реализираат во рок од пет години сметано од денот на склучувањето на преддоговорот од членот 34 од овој закон.

(2) Ако филмот не биде завршен во рокот од ставот (1) на овој член, филмскиот продуцент е должен да ги врати средствата добиени од Агенцијата.

(3) Ако филмскиот продуцент не ги врати средствата добиени од Агенцијата, нема право да учествува на конкурс на Агенцијата во следните десет години сметано од денот кога со акт на Агенцијата е констатирано дека не ги вратил средствата.

(4) Забраната за учество на конкурс на Агенцијата се објавува на веб страницата на Агенцијата.

(5) Доколку филмскиот продуцент не ги врати средствата на Агенцијата, Агенцијата против него ќе поднесе тужба до надлежниот суд.

Член 37

(1) Најмалку 65 % од средствата доделени од Агенцијата за финансирање на филмски проекти мора да се трошат во Република Македонија.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, најмалку 80% од средствата доделени од Агенцијата, за финансирање на копродукциски филм со малцински финансиски удел на Република Македонија, мора да се трошат во Република Македонија.

Договор за финансирање на други проекти избрани на конкурс

Член 38

(1) Правното или физичкото лице чиј проект е избран на конкурс од членот 25 став (2) од овој закон, по добивањето на одлуката од членот 30 став (2) од овој закон, со директорот на Агенцијата склучува договор за финансирање на проектот во кој се утврдуваат правата и обврските и динамиката на користењето на средствата. Договорот се заверува кај нотар со својство на извршна исправа.

(2) Со договорот од ставот (1) на овој член се утврдува проектот за кој се доделуваат средствата, висината на средствата, начинот на користење на средствата, динамиката и рокот на реализирањето на проектот, доставувањето на извештаите, контролата на наменското користење на средствата, обврската за почитување на авторското право и сродните права и други прашања со кои се регулираат правата и обврските на договорните страни.

(3) На договорот од ставот (1) на овој член се применуваат прописите за облигационите односи на Република Македонија.

Обврски на корисниците на средствата

Член 39

(1) Правното и физичкото лице кое добило средства на конкурсите од членот 25 ставови (1) и (2) од овој закон (во натамошниот текст: корисник на средства), е должно средствата добиени од Агенцијата наменски да ги користи и во рок од 30 дена од завршувањето на проектот до Агенцијата да достави наративен и финансиски извештај.

(2) Корисникот на средства по конкурсот од членот 25 став (1) од овој закон во рок од 30 дена од завршувањето на филмот до Агенцијата доставува финансиски извештај кој содржи спецификација за вкупно потрошените средства за целосната реализација на филмот, договори, сметки, фактури и изводи од банка за средствата добиени од Агенцијата, конечен финансиски план со сите износи и извори на финансирање и планот за распределба на добивката.

(3) Корисникот на средства од ставот (2) на овој член е должен да се придржува до финансискиот и оперативниот план кои се составен дел на договорот од членот 36 од овој закон. Корисникот на средствата е должен после секоја фаза од реализацијата на филмскиот проект до Агенцијата да доставува извештај за потрошените средства што е услов за добивање на средства од Агенцијата за следната фаза од реализацијата на филмскиот проект.

(4) Ако има отстапување од финансискиот и оперативниот план за средства доделени од Агенцијата, корисникот на средства е должен да ја извести Агенцијата, а ако отстапувањето е во износ поголем од 10% од вкупно добиените средства од Агенцијата потребно е да добие согласност од Управниот одбор. Доколку не добие согласност од страна на Управниот одбор, директорот на Агенцијата ќе ја активира банкарската гаранција, ќе го раскине договорот и корисникот на средствата е должен да ги врати средствата на Агенцијата со законска затезна камата.

(5) Контрола над наменското и законското користење на средствата од договорот врши Агенцијата. Доколку се работи за пообеман и сложен филмски проект, Агенцијата може да ангажира контролата над наменското и законитото користење на средствата од договорот да ја врши овластен ревизор.

(6) Корисникот на средствата е должен да ја овозможи контролата од ставот (5) на овој член.

(7) Доколку со извештај од извршената контрола се утврди дека доделените средства на конкурсот се користат спротивно на договорот, односно дека корисникот на средствата не се придржува до роковите и обврските утврдени во договорот, односно дека филмскиот продуцент ги пренел правата од филмот и средствата добиени од Агенцијата на трети лица, директорот на Агенцијата ќе ја активира банкарската гаранција, ќе го раскине договорот и ќе донесе решение со кое го прекинува натамошното финансирање на проектот и со кое бара враќање на доделените средства од Агенцијата со законска затезна камата.

(8) Филмските продуценти кои добиле средства од Агенцијата се должни во рок од 60 дена од денот на завршувањето на филмот да достават доказ до Агенцијата дека до Националната установа Кинотека на Македонија без надоместок доставиле една копија од филмот употреблива за киноприкажување во формат дефиниран во договорот од членот 35 од овој закон.

(9) Филмските продуценти кои добиле средства од Агенцијата, се должни во рок од две години сметано од денот на премиерното прикажување на филмот, без надоместок да го понудат филмот за телевизиско прикажување на Јавното претпријатие „Македонска радио - телевизија“, на националните, регионалните и локалните телевизии во Република Македонија.

(10) Доколку во рокот од ставовите (8) и (9) на овој член филмските продуценти не достават доказ до Агенцијата дека до Националната установа Кинотека на Македонија без надоместок

доставиле една копија од филмот употреблива за киноприкажување и дека го понудиле филмот за телевизиско прикажување од ставот (9) на овој член, го губат правото на учество на конкурс во следните десет години.

(11) Забраната од ставот (10) на овој член за учество на конкурс на Агенцијата се објавува на веб страницата на Агенцијата.

IV. ЕВИДЕНЦИЈА, КАТЕГОРИЗАЦИЈА И ДИСТРИБУЦИЈА НА ФИЛМОВИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Единствена евиденција на податоци за филмската дејност

Член 40

(1) Агенцијата води евиденција за филмските продуценти, за дистрибутерите на филмови и за киноприкажувачите во Република Македонија, евиденција на филмови снимени со средства од Буџетот на Република Македонија, евиденција на филмови што се снимени во Република Македонија, евиденција за филмови дистрибуирани во кината во Република Македонија и евиденција за филмови што се прикажани во кината на Република Македонија.

(2) Евиденцијата за филмските продуценти, за дистрибутерите на филмови и за киноприкажувачите во Република Македонија ги содржи следниве податоци:

- назив на правното лице,
- седиште на правното лице и телефон за контакт и
- име и презиме на одговорното лице во правното лице.

(3) Евиденцијата за филмови снимени со средства од Буџетот на Република Македонија ги содржи следниве податоци:

- наслов на филмот (оригинален и преведен), продуцент и режисер на филмот, вкупен буџет за реализација на филмот, учество на Агенцијата во финансирањето на филмот, година на производство на филмот и датум на неговото премиерно прикажување,
- листа на меѓународни и домашни фестивали на кои е прикажуван филмот,
- листа на земји во кои е дистрибуиран, односно прикажуван филмот,
- добиени награди за филмот и
- број на гледачи во Република Македонија и во други земји каде што е прикажуван филмот.

(4) Евиденцијата за филмови снимени во Република Македонија ги содржи следниве податоци:

- наслов на филмот (оригинален и преведен),
- име, седиште и одговорно лице на филмскиот продуцент, односно на копродуцентите на филмот,
- податоци за авторите и за авторите на придонесите во филмот и
- износ на вкупниот буџет за реализација на филмот.

(5) Евиденцијата за филмови дистрибуирани во Република Македонија ги содржи следниве податоци:

- назив на дистрибутерот на филмот, седиште, телефон за контакт и име и презиме на одговорното лице во правното лице,
- наслов на филмот (оригинален и преведен),
- година на производство,
- земја на потекло на филмот,
- режисер,
- категоризација на филмот и
- времетраење на правата за дистрибуција на филмот во Република Македонија.

(6) Евиденцијата за филмови што се прикажани во кината во Република Македонија ги содржи следниве податоци:

- назив на киноприкажувачот, седиште, телефон за контакт и име и презиме на одговорното лице во правното лице,
- наслов на филмот (оригинален и преведен),
- назив на дистрибутеро,;
- формат на кој е прикажуван филмот,
- временски период на прикажување на филмот,
- категоризација на филмот,
- број на продадени билети и број на проекции и
- нето цена на чинање на билетот.

(7) Правните лица кои вршат филмска дејност се должни до Агенцијата да ги доставуваат податоците од ставовите (2), (3), (4), (5) и (6) на овој член.

Категоризација на филмови заради заштита на малолетните лица

Член 41

(1) Заради заштита на малолетните лица во Република Македонија од филмови кои можат да наштетат на нивниот морален, физички или психички развој, филмовите што се дистрибуираат во Република Македонија за киноприкажување, односно за друга форма на јавно прикажување, задолжително се категоризираат, соодветно на содржината на филмот, во согласност со овој закон.

(2) Дистрибутерот, односно киноприкажувачот на филмот, е должен пред започнувањето на дистрибуцијата, односно киноприкажувањето на филмот во Република Македонија, да изврши категоризација на филмот и на промотивните материјали и на друг јасен и видлив начин да ја истакне категоријата на филмот.

(3) Дистрибутерот, односно киноприкажувачот на филмот, е должен најмалку седум дена пред првото јавно киноприкажување или ставање во промет на филмот да ја извести Агенцијата за доделената категоризација. Агенцијата има право да побара измена на доделената категоризација, доколку истата не е доделена во согласност со актот од ставот (4) на овој член.

(4) Начинот на категоризацијата на филмот, односно облиците на акустично и визуелно прикажување на категоријата, како и временските периоди во кои можат да се прикажуваат содржините што можат штетно да влијаат на физичкиот, психичкиот и моралниот развој на децата и младите ги пропишува министерот за култура со општ акт.

Дистрибуција, односно киноприкажување на странски филм во Република Македонија

Член 42

(1) Странски филм може да се дистрибуира, односно да се киноприкажува во Република Македонија ако е преведен на македонски литературен јазик во согласност со закон.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, странски филм може да се дистрибуира, односно да се киноприкажува во Република Македонија без да биде преведен на македонски литературен јазик, доколку филмот се прикажува на филмска смотра, ревија на филмови и филмска ретроспектива, но не смее да има повеќе од едно киноприкажување.

V. ПОТТИКНУВАЊЕ НА ВЛОЖУВАЊЕ СРЕДСТВА ВО ФИЛМСКИ, ОДНОСНО ТЕЛЕВИЗИСКИ ПРОЕКТ

Право на поврат на средства

Член 43

(1) Филмски продуцент кој во Република Македонија вложил средства за реализација на играл или документарен или анимиран филм или ТВ филм или ТВ серија (во натамошниот текст: филмски, односно телевизиски проект), може да се стекне со право на поврат на вложените средства под услови утврдени со овој закон (во натамошниот текст: право на поврат на средства).

(2) Правото на поврат на средства изнесува 20% од бруто трошоците направени во Република Македонија за реализација на филмски, односно телевизиски проект согласно со овој закон.

(3) Повратот на средства се врши по завршувањето на реализацијата на филмскиот, односно телевизискиот проект во Република Македонија, под услови и во постапка утврдени со овој закон.

Член 44

Со право на поврат на средства не може да се стекне филмски продуцент за средства вложени во Република Македонија за снимање на рекламано аудиовизуелно дело, аудиовизуелна комерцијална комуникација, дневна драма (сапуница), ситуацијска комедија, телевизиско шоу и други телевизиски програми.

Квалификувани трошоци

Член 45

(1) Трошоци од членот 43 став (2) од овој закон, се трошоците направени за услуги и за набавка на стоки за реализација на филмски, односно телевизиски проект во Република Македонија (во натамошниот текст: квалификувани трошоци). За квалификувани трошоци се сметаат трошоците направени за:

1) услуги за продукција:

- подготовки за снимање (избор на локации, кастинг - избор на актери и статисти, избор и организирање на екипа и пробни снимања),
- продукција - изнајмување на канцеларии, организирање на снимањето и на локациите и изнајмување на канцелариска опрема,
- надоместоци за авторски хонорари и други хонорари за филмската екипа од Република Македонија,
- други услуги за продукцијата (транспорт – превоз на екипа, сценографија и опрема, сместување - хотелско или приватно, обезбедување и кетеринг),
- изнајмување на продукциска опрема (камери и придружна опрема, осветлување, кранови и сценска техника, како и техничари кои ја опслужуваат опремата што се изнајмува),
- изнајмување на сценографија, сценографски елементи и костими (претходно подготвена сценографија, како и сценографија посебно направена за конкретната продукција, изнајмување костими, мебел, возила и други предмети),
- изнајмување локации за снимање и
- продукциски дизајн на сцени, костими и ликови, сториборд, аниматик /анимиран сториборд, превиз / груба анимација, пробни снимања, тест – анимации, дизајн на визуелни ефекти;

2) услуги за потребите на постпродукцијата:

- монтажа на звук и на слика (видеомонтажа, дигитал интермедиате – колоркорекција, монтажа на звук, микс на звук, звучни ефекти) и
- дигитални визуелни ефекти – информатичко-технолошки услуги;

3) услуги за потребите на анимација:

- дигитална анимација односно информатичко-технолошки услуги и

4) набавка на стоки за изработка на сценографија и костимографија за потребите на филмскиот, односно телевизискиот проект.

(2) За квалификувани трошоци не се сметаат трошоци направени за:

- купување недвижности, стока која подлежи на акцизи и моторни возила,
- авторски надоместоци и други надоместоци исплатени надвор од Република Македонија,
- трошоци за маркетинг на филмскиот, односно телевизискиот проект,
- трошоци за дистрибуција на филмскиот, односно телевизискиот проект и
- трошоци за прикажување на филмскиот, односно телевизискиот проект .

(3) Квалификуваните трошоци се утврдуваат врз основа на приложената документација за извршена исплата од членот 53 став (1) од овој закон.

(4) Трошоците од ставот (1) на овој член треба да бидат со износи кои не се повисоки од реалните цени во Република Македонија за видот на услугата, односно за набавката на стоката.

Услови за добивање поврат на средства

Член 46

(1) За да може да стекне право на поврат на средства, филмскиот продуцент од Република Македонија треба да ги исполни следниве услови:

- средствата кои ги потрошил за реализација на филмски, односно телевизиски проект во Република Македонија, да не се обезбедени од Буџетот на Република Македонија туку од други домашни или странски извори,
- претходно да ги намирил сите даноци, придонеси и други јавни давачки во Република Македонија,
- против него да не е поведена стечајна или ликвидациона постапка во Република Македонија,
- минималниот износ на вложените средства за квалификувани трошоци за реализација на филмски, односно телевизиски проект, да не биде помал од 100.000 евра во денарска противвредност и
- да има снимено како продуцент или копродуцент и јавно прикажано најмалку еден долготражен игран филм.

(2) Средствата од ставот (1) алинеја 4 на овој член се пресметуваат во денарска противвредност според средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на поднесувањето на барањето за поврат на средства од членот 47 од овој закон.

Постапка за остварување на правото на поврат на средства

Член 47

(1) Филмскиот продуцент од Република Македонија, најмалку 15 дена пред започнувањето на реализацијата на филмски, односно телевизиски проект, поднесува барање до Агенцијата за добивање на потврда за исполнување на условите за добивање на право на поврат на средства.

(2) При домашна копродукција, во која сите копродуценти се филмски продуценти од Република Македонија, копродуцентите меѓу себе овластуваат еден филмски продуцент кој како носител на проектот ќе учествува во постапките поврзани со повратот на средства во согласност со овој закон.

(3) При меѓународна копродукција, во која еден од копродуцентите е филмски продуцент од Република Македонија, филмскиот продуцент од Република Македонија е носител на проектот кој ќе учествува во постапките поврзани со повратот на средства во согласност со овој закон.

(4) При целосно странска продукција, независно од бројот на продуцентите и државите од кои доаѓаат, странскиот филмски продуцент кој е носител на проектот е должен да ангажира

филмски продуцент од Република Македонија кој како продукциски сервис ќе учествува во постапките поврзани со повратот на средства во согласност со овој закон.

Задолжителна документација

Член 48

(1) Во прилог на барањето од членот 47 став (1) од овој закон филмскиот продуцент од Република Македонија, треба да достави:

- извод од Централниот регистар на Република Македонија за вршење дејност производство на филмови,
- копродукциски договор или договор за продукциски сервис за реализација на филмскиот, односно телевизискиот проект,
- потврда од надлежниот орган за уредно платени даноци, придонеси и други јавни давачки во Република Македонија,
- сценарио и кратка содржина (синопсис) за филмскиот, односно телевизискиот проект за чија реализација се бара поврат на средствата,
- буџет за филмскиот, односно телевизискиот проект за кој се бара поврат на средствата, со приказ на планирани квалификувани трошоци во Република Македонија,
- оперативен план за реализацијата на филмскиот, односно телевизискиот проект со конечни датуми на почетокот и на завршувањето на реализацијата на филмскиот, односно телевизискиот проект и
- доказ дека како продуцент или копродуцент снимил и јавно прикажал еден долготражен игран филм.

(2) Овластеното службено лице во Агенцијата кое ја води постапката е должно во рок од три дена од денот на приемот на барањето од став (1) алинеја 1 на овој член, по службена должност да го прибави доказот за исполнетоста на условот од став (1) алинеја 1 на овој член од надлежниот јавен орган.

(3) Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој е побаран доказот од став (1) алинеја 1 на овој член е должно истиот да го достави во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(4) При меѓународна копродукција, филмскиот продуцент од Република Македонија со барањето е должен да приложи и нотарски заверена копија од договорот за копродукција.

(5) При целосна странска продукција, филмскиот продуцент од Република Македонија е должен да приложи и нотарски заверена копија од договорот за продукциски сервис за реализација на филмски, односно телевизиски проект.

(6) Документацијата од ставовите (2) и (3) на овој член се доставува на оригиналниот јазик и во превод на македонски јазик, заверен од овластен преведувач.

Потврда за исполнување на условите за правото на поврат на средства

Член 49

(1) Директорот на Агенцијата по предлог на Комисијата за право на поврат на средствата, во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на барањето од членот 47 од овој закон, на поднесувачот на барањето му издава потврда за исполнување на условите за право на поврат на средства.

(2) Директорот на Агенцијата издава потврди само во рамките на средствата обезбедени во буџетот на Агенцијата со намена за право на поврат на средства, во тековната година.

Член 50

(1) Комисијата за право на поврат на средствата од членот 49 став (1) од овој закон, ја именува и разрешува Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Комисијата).

(2) Комисијата има претседател и четири членови, во состав:

- еден филмски продуцент од Република Македонија по предлог на министерот за култура,
- три лица вработени во Управата за јавни приходи по предлог на директорот на Управата и
- еден вработен во Агенцијата по предлог на директорот на Агенцијата.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член е надлежна:

- да ги разгледа доставените барања за право на поврат на средства,
- да утврди дали филмскиот продуцент од Република Македонија ги исполнува условите од членот 46 од овој закон,
- да утврди дали со барањето е доставена потребната документација од членот 48 од овој закон,
- да му предложи на директорот да издаде потврда за исполнување на условите за добивање на право на поврат на средства од членот 49 од овој закон,
- да изврши проверка на доказите од членот 53 од овој закон,
- да утврди дали приложените докази за извршена исплата за квалификуваните трошоци се во согласност со реалната цена во Република Македонија и
- да му предложи на директорот да донесе решение за исплата на средства или за одбивање на барањето за право на поврат на средства.

(4) Стручно-административните работи за Комисијата ги врши Агенцијата.

Член 51

(1) Претседателот и членовите на Комисијата имаат мандат од две години по што можат уште еднаш да бидат именувани.

(2) Комисијата работи според деловник кој го донесува на својата прва седница.

(3) На претседателот и на членовите на Комисијата им следува надомест кој го утврдува директорот на Агенцијата, во зависност од бројот на одржани седници и бројот на разгледани барања.

Член 52

(1) Претседателот и членовите на комисијата се должни да дадат писмена изјава со која под целосна материјална, морална и кривична одговорност изјавуваат дека немаат судир на интереси со поднесените барања за правото на поврат на средства.

(2) Во случај на постоење судир на интереси се применува Законот за спречување судир на интереси.

Поврат на средства

Член 53

(1) Во рок од најмногу од 45 дена по завршувањето на реализацијата на филмски, односно телевизиски проект, филмскиот продуцент на кој му е издадена потврда од членот 49 став (1) од овој закон, е должен до Агенцијата да ја достави следнава документација:

- пресметка на квалификуваните трошоци за филмски, односно телевизиски проект направени во Република Македонија;
- докази (фактури/сметки, спецификации, договори) за извршени исплати за квалификувани трошоци направени за реализација на филмски, односно телевизиски проект и

- ревизиски извештај за финансиската реализација на филмски, односно телевизиски проект, подготвен од независен ревизор, ангажиран од страна на Агенцијата, а на трошок на филмскиот продуцент.

(2) Комисијата од членот 50 од овој закон, утврдува дали приложените докази за извршената исплата за квалификуваните трошоци се во согласност со реалната цена на трошоци за предметниот вид на направените услуги, односно набавените стоки во Република Македонија. Доколку трошоците се во износ повисок од реалните цени во Република Македонија, Комисијата може да побара да се образложат причините за повисоките износи на цени и доколку и по дополнителното образложение се утврди дека износот не е реален, ќе се признае само износот кој соодветствува со реалната цена.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, Комисијата може да побара Агенцијата да ангажира овластен проценител кој ќе ја утврди реалната цена за направените трошоци.

(4) Комисијата утврдува дали квалификуваните трошоци од пресметката од ставот (1) алинеа 1 на овој член, се направени за услуги и набавка на стоки од членот 45 од овој закон, врши проверка на доказите од ставот (1) алинеи 2 и 3 на овој член и утврдува дали е доставен ревизискиот извештај од ставот (1) алинеа 3 на овој член.

(5) Директорот на Агенцијата на предлог на Комисијата во рок од најмногу 30 дена од денот на доставување на доказите од ставот (1) на овој член донесува решение за исплата на средства на филмскиот продуцент, по основ на поврат на средства.

(6) Доколку Комисијата утврди дека трошоците од пресметката од ставот (1) алинеа 1 на овој член, не се во согласност со членот 45 од овој закон, односно доказите од ставот (1) алинеи 2 и 3 на овој член не се во согласност со овој и со друг закон, односно дека со ревизискиот извештај е констатирана нерегуларност во работењето на филмскиот продуцент направени во врска со филмскиот, односно телевизискиот проект или доколку утврди дека филмскиот продуцент не ја доставил потребната документација од ставот (1) на овој член, ќе му предложи на директорот на Агенцијата да донесе решение со кое барањето за исплата на средства се одбива и се губи правото на поврат на средства.

(7) Против решението од ставовите (5) и (6) на овој член, барателот на средстава по основ на поврат на средства од член 47 од овој закон има право на жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

VI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 54

Глоба во износ од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на директорот, на членовите на Советот од членот 22 од овој закон, на рецензентите од членот 23 од овој закон, на советниците од членот 24 од овој закон, на претседателот и на членовите на Управниот одбор на Агенцијата и на членовите на Комисијата од членот 50 од овој закон, на вработен во Агенцијата и на надворешен соработник именуван од директорот на Агенцијата, доколку учествуваат на конкурсите на Агенцијата со свои проекти.

Член 55

(1) Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

- не доставува до Агенцијата податоци за остварени приходи од дејноста согласно со овој закон (член 13, став (1)),
- не ги уплати средствата од остварената добивка на сметка на Агенцијата (член 31),
- ненаменски или спротивно на договорот ги користи средствата добиени од Агенцијата (член 39 став (1)),
- не достави до Агенцијата наративен и финансиски извештај согласно со овој закон (член 39 став (1)),

- не овозможува контрола на користењето на средствата согласно овој закон (член 39 став (6)),
 - не доставува податоци до Агенцијата (член 40 став (7)),
 - не го категоризира филмот пред негова дистрибуција, односно киноприкажување во Република Македонија или не ја објави категоризацијата на начин утврден со овој закон или не ја извести Агенцијата за доделената категоризација или не ја измени категоризацијата по барање на Агенцијата (член 41 ставови (2) и (3)) и
 - дистрибуира односно киноприкажува филм спротивно на овој закон (член 42).
- (2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице.
- (3) Глоба во износ од 150 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) алинеи 3 и 5 на овој член на физичкото лице.

Член 56

- (1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако надоместоците од членот 12 став (1) од овој закон не ги уплати на сметка на Агенцијата во рокот од членот 13 ставови (3) и (4) од овој закон (член 13 ставови (4) и (5)).
- (2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице.
- (3) Глоба во висина од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластено службено лице во Агенцијата ако не го побара доказот по службена должност во рокот утврден во членовите 26 став (3) и 48 став (2) од овој закон.
- (4) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој е побаран доказот, ако не го достави истиот во рокот утврден во членовите 26 став (4) и 48 став (3) од овој закон.

Член 56-а

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице се врши согласно Законот за прекршоците.

Надлежност на судот

Член 57

За прекршоците од членовите 54, 55 и 56 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежниот суд.

Постапка за издавање на прекршочен платен налог

Член 58

- (1) За прекршоците утврдени во членовите 54, 55 и 56 од овој закон, инспекторот за култура на сторителот на прекршокот ќе му издаде прекршочен платен налог, согласно Законот за прекршоците.
- (2) Доколку сторителот го прими прекршочниот платен налог, истиот треба да го потпише. Примањето на прекршочниот платен налог од сторителот на прекршокот се забележува во записникот.
- (3) Во записникот од ставот (2) на овој член се утврдува начинот на кој ќе се отстранат штетните последици од прекршокот, како и начинот на надминување на последиците од сторениот прекршок.
- (4) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и прекршочниот платен налог го потпишува одговорното лице или од него овластено лице.
- (5) Инспекторот за култура е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.
- (6) Во евиденцијата од ставот (5) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(7) Личните податоци од ставот (6) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(8) Министерот за култура ги пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Казнена одредба

Член 59

Ако директорот на Агенцијата не преземе мерки за навремено прибирање на средствата од надоместоците од членот 12 од овој закон и на средствата по основ на учество во добивка од членот 31 од овој закон, ќе одговара за злоупотреба на службена положба и овластување согласно со Кривичниот законик.

VII. НАДЗОР

Член 60

Надзор на спроведувањето на одредбите од овој закон врши Министерството за култура.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 61

(1) Националната установа Филмски фонд на Република Македонија престанува со работа како национална установа и продолжува со работа како Агенција за филм на Република Македонија од денот на именувањето на директорот на Агенцијата.

(2) Владата на Република Македонија, во рок од 15 дена од денот на започнувањето на примената од овој закон, ќе именува директор на Агенцијата.

(3) Актот за внатрешна организација и за систематизација на работните места на Агенцијата, ќе го донесе директорот на Агенцијата во рок од 30 дена од денот на неговото именување.

(4) Со денот на именувањето на директорот на Агенцијата, Агенцијата ја презема документацијата, архивата и другите средства за работа, просторот и опремата, како и побарувањата, обврските и долговите од Националната установа Филмски фонд на Република Македонија.

Член 62

(1) Средствата потребни за почеток со работа на Агенцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија во износ утврден во Буџетот на Република Македонија за финансирање на филмската дејност во претходната година.

(2) Вработените во Националната установа-Филмски фонд на Република Македонија“ со денот на отпочнување на примената од овој закон продолжуваат со работа во Агенцијата, како државни службеници, а правата и обврските од работен однос ги остваруваат согласно прописите за државните службеници, освен вработените во Агенцијата кои вршат помошни и технички работи, а кои правата и обврските од работен однос ги остваруваат согласно општите прописи за работни односи.

Член 63

(1) Постапките започнати по Конкурсот за финансирање проекти од национален интерес во филмската дејност за 2014 година, објавен од Националната установа - Филмски фонд на Република Македонија во 2013 година, ќе завршат согласно со Законот за Филмскиот фонд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија” бр. 70/06; 92/08; 36/11, 136/11 и 136/12).

(2) Надоместоците од членот 12 став (1) алинеи од 1 до 7 од овој закон за 2013 година, ќе се уплаќаат на сметката на Агенцијата, почнувајќи од 1 јануари 2014 година.

Член 64

(1) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Владата на Република Македонија ќе ја донесе стратегијата во рок од шест месеци од денот на започнувањето на примената на овој закон.

Член 65

Со денот на започнувањето на примената овој закон престанува да важи Законот за Филмскиот фонд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија” бр. 70/06; 92/08; 36/11, 136/11 и 136/12).

Член 66

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 2014 година.

Преодни и завршни одредби од Закони за изменување и дополнувања на Законот за филмската дејност

Член 1

(Член 2 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/14)
Директорот на Агенцијата, именуван до денот на започнувањето на примената на овој закон продолжува да ја врши функцијата до истекот на мандатот за кој е именуван.

Член 2

(Член 3 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/14)
Одредбите од членот 1 од овој закон кои се однесуваат на условот за познавање на странски јазик ќе започнат да се применуваат по две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 3

(Член 4 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/14)
Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе започне со примена по една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 4

(Член 14 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 129/15)
Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Член 5

(Член 7 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 152/15)

Подзаконскиот акт утврден со овој закон ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

(Член 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 152/15)

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 7

(Член 6 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 39/16)

Започнатите постапки до денот на започнувањето на примената на овој закон ќе завршат согласно законот по кој биле започнати.

Член 8

(Член 7 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 39/16)

Одредбите од членовите 2, 3, 4, и 5 од овој закон ќе започнат да се применуваат со започнувањето на примената на Законот за општата управна постапка, согласно со членот 141 од Законот за општата управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 124/15).

Член 9

(Член 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 39/16)

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 10

(Член 3 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 11/18)

Одредбите од членот 15 став (5) точка 5 од Законот за филмската дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/13, 18/14, 44/14, 129/15, 152/15 и 39/16), и одредбите од членот 1 од овој закон со кои во членот 15 став (5) точка 5 по алинејата 5 се додава нова алинеја 6, нема да се применуваат од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година.

Член 11

(Член 4 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 11/18)

Директорот кој е именуван во периодот од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година, е должен да го исполни условот за познавање на странски јазик најдоцна во рок од една година од денот на неговото именување.

На директорот кој нема да го исполни условот за познавање на странски јазик во рокот утврден во став 1 на овој член му престанува мандатот.

Член 12

(Член 5 од Законот за изменување и дополнување на Законот за филмската дејност, објавен во „Службен весник во Република Македонија“ бр. 11/18)

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

